

§§ 195-199, ændringsforslag nr. 130, § 200, således ændret, §§ 201 og 202, ændringsforslag nr. 131, § 203, således ændret, og § 204 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 198: Forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte m.v.

§ 1, ændringsforslag nr. 1 og 2, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 3-5, § 3, således ændret, §§ 4-7, ændringsforslag nr. 6 og 7, § 8, således ændret, og §§ 9 og 10 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 259: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Gennemførelse af handlingsprogrammet Rent arbejdsmiljø år 2005 m.v.).
Af arbejdsministeren Jytte Andersen).
(Fremsat 7/5 97. Første behandling 16/5 97. Betænkning 26/5 97).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Da vi førstebehandlede dette lovforslag, gav arbejdsministeren et klart tilsagn om, at det fortsat ville være muligt at få indflydelse på lovforslagets endelige udformning. Det var altså et klart tilbud fra arbejdsministeren til de partier, der ønskede at tage et medansvar, om at få indflydelse.

Vi står nu her ved andenbehandlingen i den situation, at der er indgået en aftale mellem regeringspartierne, SF og Enhedslisten. Bl.a. den konservative ordfører sagde ved førstebehandlingen: »Hvis dette her skal vedtages inden sommerferien, så er vi ikke med.« Det kan derfor ikke overraske nogen, at V og K tilsyneladende ikke støtter de to ændringsforslag og lovforslaget. Jeg siger med vilje »tilsyneladende«, for vi har ikke fået den endelige melding endnu fra disse partier.

Den socialdemokratiske gruppe har hele tiden lagt vægt på at få sat mere gang i det forebyggende arbejde ude på arbejdspladserne. Derfor har vi hele tiden været enige i lovforslagets afsnit om arbejdspladsvurderinger, der foreskriver, at alle arbejdspladser skal lave skriftlige arbejdspladsvurderinger. Vi havde også gerne set, at arbejdspladsvurderingen under en eller anden form skulle godkendes. Det blev det ikke til, og det kan vi leve med.

Vi kan også leve med, at arbejdsministeren har valgt at følge et konservativt krav om, at arbejdspladser med mindre end 5 ansatte ikke skal udarbejde en skriftlig APV, og derfor støtter vi dette ændringsforslag.

Vi kan selvfølgelig også støtte arbejdsministerens andet ændringsforslag, som betyder, at der skal vælges sikkerhedsrepræsentant ved fem ansatte eller derover. Den skriftlige arbejdspladsvurdering, valget af sikkerhedsrepræsentant ved fem ansatte og en bedre uddannelse af sikkerhedsrepræsentanterne er en meget væsentlig styrkelse af det forebyggende arbejde ude på arbejdspladserne og en styrkelse, som vi i Socialdemokratiet venter os meget af, også set i lyset af de muligheder, der nu er skabt for at organisere det lokale arbejde mere fleksibelt.

Lovforslaget indeholder forslag om etablering af forsøg med en anden form for tilslutning til

bedriftssundhedstjenesten gældende for virksomheder, der i dag ikke er omfattet af bedriftssundhedstjenesten. Af betænkningens bidrag fremgår det, at også her har arbejdsministeren valgt at lytte til krav fra De Konservative, idet der også etableres et forsøg med en anden form for tilslutningspligt for en branche af virksomheder, der i dag har BST-tilslutningspligt.

I den socialdemokratiske gruppe accepterer vi dette forsøg. Vi vil ikke lægge skjul på, at det gør ondt, men vi gør det som et bidrag til at sikre et bredt flertal for lovforslaget. Derfor er det utrolig skuffende at konstatere, at De Konservative tilsyneladende har valgt at stille sig ud på sidelinjen, stille sig uden for en aftale. Man har valgt at følge dem, der egentlig er årsag til, at vi nu ændrer loven, nemlig de kræfter uden for dette hus, der ikke har evnet at løse opgaven på arbejdsmiljøområdet tilfredsstillende; der har været for meget fodslæberi.

Det er de kræfter, som i disse dage skælder ud over, at der glædeligvis her i Folketinget er et flertal, der vil have mere tempo på indsatsen, men et flertal, der tilsyneladende desværre ikke omfatter V og K, som har valgt at stille op i fodslæbernes geledde og skælde ud frem for at være konstruktive og tage et ansvar.

Som sagt har jeg jo taget det lille forbehold, at V og K ifølge betænkningen vil redegøre for deres stilling her om lidt, så de har endnu chancen for at tage et ansvar, så vi kan få et bedre arbejdsmiljø.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil godt sige til den socialdemokratiske ordfører, hr. Poul Erik Dyrland, at Det Konservative Folkeparti selvfølgelig altid er et konstruktivt parti. Vi vil et godt arbejdsmiljø, men vi vil ikke, og det vil jeg godt gentage, fra konservativ side lægge ekstra unødvendige byrder på det erhvervsliv og de virksomheder, som skal sikre et godt arbejdsmiljø. Det, man har gjort med dette forlig med den yderste venstrefløj, er jo at lægge nogle unødvendige byrder på virksomhederne ved at forlange en obligatorisk skriftlig APV, som vi fra konservativ side fra starten var modstandere af, men hvor vi under forhandlingerne talte om nogle forskellige størrelser.

Det her forlig er en byrde for erhvervslivet, og jeg forstår ikke, at den socialdemokratiske ordfører kan prise det i så høje toner. Alle partier herinde, inkl. regeringens, taler smukt og varmt om de små og mellemstore virksomheder, og

hvad gør man så med det her forslag? Man pålægger virksomhederne yderligere administrative byrder og et yderligere bureaukrati, altså det stik modsatte af de pæne intentioner, man taler så smukt om.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg er helt enig i det synspunkt, som også regeringen har givet udtryk for, at vi skal være meget forsigtige med at lægge byrder på erhvervslivet. Man kan så diskutere, hvor det er, man skal lægge byrderne, og dér står vi selvfølgelig over for et valg. Vi er i den situation, at det er en kendsgerning, at der sker en 60.000-65.000 arbejdsulykker og arbejdsskader ude i erhvervslivet hvert evig eneste år. Vi er i den situation, at vi kan konstatere, at indsatsen hidtil ikke har været god nok, for så havde vi nemlig ikke haft den diskussion, vi har her i dag.

Derfor er det et valg, vi her skal foretage, og vi har altså valgt at sige, at når man ikke kan løfte den opgave på de nuværende præmisser, skal der mere til. Det kan på enkelte områder i et begrænset omfang betyde flere byrder, men det afholder os ikke fra stadig væk at have den grundholdning, at vi ikke skal lægge flere byrder over på erhvervslivet end højest nødvendigt.

Der kan også være områder, hvor byrderne skal lettes, men det bliver ikke på det her område, for her taler vi om menneskelige skæbner, her taler vi om ulykker, her taler vi om dødsfald.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil sige, at fra konservativ side ser det her altså ud som noget af et cirkus. På den ene side taler man fra regeringens side smukt om, at man skal have nedbragt antallet af skrivelser til det offentlige, den administrative byrde osv., men på den anden side pålægger man virksomhederne at udfylde den ene blanket efter den anden og bruge yderligere millionvis af kroner. Det er et underligt cirkus, som vi i hvert fald ikke kan støtte.

Jeg vil også godt spørge arbejdsministeren og den socialdemokratiske ordfører, om de ikke er enige i, at den bedste måde, man får løst arbejdsmiljøproblemerne på, er ved en frivillig, ihærdig indsats fra virksomhedernes side i samarbejde med de ansatte på virksomhederne. Man skal ikke bare pålægge virksomhederne en masse byrder og stille en masse krav til dem,

men samarbejde med virksomhederne, med de selvstændige derude, som har olie på fingrene, som sidder med problemerne inde på livet.

Det kunne være meget interessant at høre ministerens og den socialdemokratiske ordførers kommentarer til, om der ikke bliver et dårligt arbejdsmiljø, når man presser en masse krav ned over virksomhederne.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jamen det er jo snak, det er jo sniksnak, når man står her på Folketingets talerstol og efterlyser en større frivillighed i arbejdet og postulerer, at vi skal lette erhvervslivets byrder også på det her område.

Sagens kerne er jo, at den frivillighed, der har været, hvor det set med mine øjne har været fuldstændig frivilligt for længst at have løst disse her problemer eller i hvert fald have skåret den væsentligste top af dem, den lejlighed har man jo ikke benyttet sig af. Derfor er det sniksnak at stå her og tale om frivillighed og samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter.

Vi lægger utrolig stor vægt på det samarbejde, der er, men hidtil har det samarbejde ikke ført til resultater i tilstrækkeligt omfang. Det er sagens kerne. Så spar os for den sniksnak, hr. Brian Mikkelsen.

Formanden:

Hr. Brian Mikkelsen i den sidste omgang korte bemærkninger til hr. Poul Erik Dyrlund.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Mine konkrete spørgsmål til hr. Poul Erik Dyrlund og til arbejdsministeren lød, om det er muligt på nogen som helst måde at implementere et ordentligt arbejdsmiljø ude på virksomhederne, uden at arbejdsgiverne aktivt deltager i det arbejde? Er det ikke den forkerte vej at gå? Er det ikke også fra regeringens side en masse flotte ord?

Intentionen har været rigtig; jeg synes i øvrigt, vi har haft nogle konstruktive drøftelser, det vil jeg godt kvittere for, og det gør jeg under min ordførertale om lidt. Men betyder det her ikke, at man ikke får et ordentligt arbejdsmiljø ude på virksomhederne? Det må være konsekvensen, når man ikke har arbejdsgiverne med. Og de har jo ikke deltaget i de her drøftelser, de har ikke fået noget med hjem. Jeg kan se af reaktionen hos alle arbejdsgivere uden undtagelse, at man er meget utilfreds med det her forslag.

Og hvem er bedst til at sørge for, at der kommer et ordentligt arbejdsmiljø ude på virksomhederne? Det er selvfølgelig virksomhederne selv. Det er ikke staten. Det er ikke en socialdemokratisk ledet regering. Det er ikke Arbejdstilsynet. Det er ikke BST-centrene. Nej, det er virksomhederne selv, og dem har man højt og flot gjort alt muligt ved, uden at de selv har været med til det.

Formanden:

Hr. Poul Erik Dyrlund for en kort bemærkning, og derefter fru Charlotte Antonsen som ordfører.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg er helt enig med den konservative ordfører i, at vejen frem til et bedre arbejdsmiljø er et samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter.

Jeg er også helt enig med den konservative ordfører i, at det ikke er muligt at komme videre i den her sag, uden at arbejdsgiverne spiller aktivt med. Jeg har til gengæld også en meget klar forventning om, at arbejdsgiverne i større omfang og i bredere forstand, end vi hidtil har set, spiller aktivt med, frem for, som vi har set i så mange år, alt for ofte at sidde med korslagte arme.

Så jeg er helt enig i de synspunkter, og vi har en forventning om, at man kommer videre, først og fremmest ved at man vil spille betydelig mere aktivt med, end det hidtil er sket.

Charlotte Antonsen (V):

Arbejdsmarkedsudvalget har allerede modtaget den første rettelse i forbindelse med den her sag; det var så ikke til lovforslaget, men til betænkningen.

Men det viser jo, at den korte tid, vi har haft til rådighed, betyder, at hele arbejdet med lovforslaget let bliver til lovjusk. Der er stor risiko for, at vi i næste folketingssamling får en række småforslag, hvor vi skal rette op på forskellige detaljer, der er gået galt i forbindelse med vedtagelse af loven. Vi vil også opleve, hvordan de virksomheder, der bliver berørt, først i løbet af sommeren eller måske endnu senere vil opdage, hvad det er, der nu er besluttet her på Christiansborg.

Så vi har simpelt hen ingen forståelse for, at dette forslag skulle hastes igennem Folketinget. Der er tale om en væsentlig strukturaendring på arbejdsmiljøområdet, og der burde man altså

have givet dels os her i huset, men nok så væsentligt virksomhederne uden for huset, en bedre chance for at gå ind i en reel debat om forslaget.

Det er klart, at der er kommet et ændringsforslag om, at virksomheder med under 5 ansatte skal vente med at lave deres arbejdspladsvurdering i 2 år. Det er da lidt positivt. Men allerede her mener jeg, der er problemer, fordi det er uklart - og det vil jeg godt spørge arbejdsministeren om - om der er tale om, at det er virksomheder, der på helårsbasis har under 5 ansatte.

Vi har for nylig i udvalget haft Malermestrene i deputation, og de redegjorde jo for, hvordan man i vinterhalvåret har lidt færre ansatte, i sommerhalvåret lidt flere ansatte. Skal disse malermestre nu lave APV, hvis de om vinteren har to-tre og om sommeren har fire-fem ansatte? Og hvordan skal de pågældende malermestre så i øvrigt lave en beskrivelse af alle de forskellige arbejdspladser, som de maler på?

Endnu mere uoverskueligt blev det, da vi hørte fra vinduespudderne i udvalget. Sagen bliver endnu mere uoverskuelig, for hvad skal en vinduespudder, der har fem ansatte, stille op med en arbejdspladsvurdering? Han er jo på 20 arbejdspladser på én dag, ja, måske mere. Er han nødt til at ansætte en ekstra mand til at sidde og skrive arbejdspladsvurderinger, hver gang man skal ud i et nyt hus og pudse vinduer? Hvad har ministeren tænkt sig mere præcis?

Ministeren har jo påstået, at de ca. 25 pct. af virksomhederne, der allerede i dag har en skriftlig arbejdspladsvurdering, ikke vil blive berørt. Vi har hørt noget andet i udvalget. Der har vi hørt fra byggefagene, at man på byggepladserne i dag jo har det, der hedder en byggepladsplan, og at Arbejdstilsynet i vidt omfang accepterer, at det må svare til en arbejdspladsvurdering. Nu lægges der jo med lovforslaget op til en række krav til denne arbejdspladsvurdering, og kan vi så være sikre på, at det fremover vil være tilstrækkeligt, at byggeriet kan nøjes med at lave en byggepladsplan, eller skal de ved siden af lave en arbejdspladsvurdering, som jo egentlig mere eller mindre skal indeholde det samme som den plan, de altid har lavet?

Desværre er det ikke lykkedes V og K at motivere ministeren til at lave nogle ordentlige ændringsforslag, der kunne rette op på de store problemer i lovforslaget. Det er blevet til et par petitesseændringer, hvor de mindste virksomheder slipper de første par år, og fordi det er så

små petitesseer i den store sammenhæng, vil Venstre stemme imod ændringsforslagene. De store problemer er ikke løst.

Arbejdsministeren ønsker med lovforslaget at blande sig i virksomhedernes og parternes tilrettelæggelse af arbejdsmiljøet. Det er en dårlig idé. Arbejdsministeren vil ikke gøre BST frivillig. Det er en dårlig idé. Selvfølgelig bør der være frit valg af rådgivere på virksomhederne, ligesom der er frit valg af rådgivere i andre sammenhænge for virksomhederne.

Ministeren vil fastholde, at alle skal have en arbejdspladsvurdering, idet nogle dog får den nogle år senere. I dag opfylder kun 25 pct. af danske virksomheder dette krav. Det vil med andre ord lægge en dyne af bureaukrati omkring arbejdsmiljøet, og vi føler os sikre på, at det ikke vil gøre noget som helst for at gavne arbejdsmiljøet.

Hr. Poul Erik Dyrhund var inde på, at der ikke var sket noget positivt ad frivillighedens vej. Nu har hr. Poul Erik Dyrhund jo før her i salen udtalt sig om arbejdsmiljø og også udtalt sig om udviklingen af arbejdsulykker. Og dér har hr. Poul Erik Dyrhund jo tidligere sagt, at den stigning, man de senere år har kunnet konstatere i antallet af arbejdsulykker, hang sammen med, at der var kommet flere nye i job. Nu hører jeg hr. Poul Erik Dyrhund ændre sin argumentation for at afpasse den til dette nye bureaukratiske krav.

Jeg må sige, der er ikke nogen sammenhæng i regeringens argumentation. Men det var da interessant at høre, om ministeren er enig med hr. Poul Erik Dyrhund, om ministeren herfra kan garantere, at der vil ske et fald i antallet af arbejdsulykker, når disse skemaer bliver en realitet. Hvor langt kommer vi ned, fru arbejdsminister. Sker der en 10 pct.s reduktion, efter at man indfører skemaerne? Hvad er konsekvensen af det, hr. Poul Erik Dyrhund har sagt?

Afslutningsvis: Forslaget er et brud med den danske måde, hvor man har en opgavefordeling mellem parter på den ene side og myndigheder på den anden side. Politisk er forslaget et brud med årtiers enighed og tradition i Folketinget for et bredt flertal i Folketinget. Fremover er det altså Enhedslistens hovedbestyrelse ude i det autonome miljø, der skal bestemme, hvordan arbejdsmarkedet skal styres. Det er vi nervøse for, og der er da ikke nogen tvivl om, at vi vil ændre det her, så hurtigt vi overhovedet kan.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Allerførst synes jeg, det er for billigt, at fru Charlotte Antonsen bruger en rettelse af en lille trykfejl i betænkningen som et udtryk for, at der her er tale om lovsjusk. Alle også i denne sal kan komme til i skyndingen at lave en tastefejl, sådan er det.

Fru Charlotte Antonsen var inde på spørgsmålet omkring mere tid og bedre chancer for at deltage i debatten omkring de her ting. Vi har diskuteret det her i to år, fru Charlotte Antonsen. Alle har haft mulighed for at byde ind på forskellig vis, på forskellige niveauer, og mange har budt ind; men der er også nogle, der har valgt de korslagte armes politik, og dem kan vi ikke tage hensyn til, når vi skal lave lovgivning på Christiansborg.

Med hensyn til spørgsmålet om, at ministeren nu vil blande sig i tilrettelæggelsen: Vi har et kæmpestort arbejdsmiljøapparat i det ganske land. Det, det her handler om, er, at ministeren nu er begyndt at blande sig i, er en meget, meget lille flig af dette kæmpestore apparat.

Jeg vil godt gøre fru Charlotte Antonsen opmærksom på, at vi faktisk også har haft deputationer repræsenterende arbejdsgivere i Arbejdsmarkedsudvalget, som har anbefalet, at vi fra Folketingets side lavede en generel BST-pligt.

I øvrigt vil jeg sige, for så vidt angår mit spørgsmål omkring frivilligheden, at jeg har sagt, at tempoet er for lavt. Jeg har ikke sagt, at der ikke er sket noget godt ude på arbejdsmarkedet, for det er der. Det har vi erkendt, og det har vi sagt flere gange fra denne talerstol, men vi er i den situation, at tempoet er for lavt, og det er det, vi kritiserer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Poul Erik Dyrlund siger, at regeringen har diskuteret sagen i to år. Ja, der er jo så meget, regeringen diskuterer. Der er også så meget af det, regeringen diskuterer, der aldrig bliver til noget.

Faktum er, at lovforslaget blev fremsat den 7. maj, og så kan det godt være, at hr. Poul Erik Dyrlund og nogle organisationsfolk har vidst, hvad ministeren pønsede på, men de mennesker, der bliver berørt af forslaget, har ikke haft en ærlig chance for at se dette lovforslag, disse tanker fra regeringen, før den 7. maj.

Med hensyn til deputationer: Vi har haft 12 deputationer i udvalget. Der har jo ikke været særlig lang tid. Hvis der havde været lidt længere tid, havde vi sikkert haft ti gange så mange. Stort set alle deputationerne har været utilfredse i større eller mindre grad med hastigheden af behandlingen af forslaget og med indholdet af forslaget.

Så hr. Poul Erik Dyrlund og arbejdsministeren er de eneste i dette land, der mener, at der har været god tid til at behandle denne sag.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Fru Charlotte Antonsen beskæftiger sig meget med datoen den 7. maj. I februar måned lagde arbejdsministeren et debatoplæg frem, og hvis fru Charlotte Antonsen havde gidet – i lighed med, hvad mange andre har gjort også uden for dette hus' vægge – læse det debatoplæg og holdt det op imod det, der står i lovforslaget, så ville hun konstatere, at det er to alen ud af ét stykke. Det har man haft masser af muligheder for ude omkring.

Men det er klart, at hvis man på forhånd er imod, at der lægges op til ændringer, som begynder at skubbe lidt til tempoet i det her, ja, så sætter man sig selvfølgelig med korslagte arme og siger: Vi har ikke tid nok. Vi skal have mere tid til snak.

Snakkeriets tid er ovre; det er det, det her handler om. Nu kræver vi handling, og det er det, lovforslaget er et udtryk for.

Formanden:

Så er det hr. Brian Mikkelsen som ordfører.

Brian Mikkelsen (KF):

Vi har haft nogle, synes vi fra konservativ side, rimelig gode forhandlinger med arbejdsministeren og regeringen omkring det her arbejdsmiljølovforslag, og vi har diskuteret en masse substantielle ting; men da vi så kom til snoren, syntes vi ikke, at det, som arbejdsministeren kunne tilbyde os, var godt nok.

Hvorfor var det ikke godt nok? Overskriften for alle forhandlingerne har jo været et godt arbejdsmiljø. Det er vi jo alle sammen interesseret i, både den yderste venstre- og højrefløj, midterpartierne, regeringen osv., men hvordan opnår man så et godt arbejdsmiljø?

Vi tror altså på, at man opnår et godt arbejdsmiljø, hvis man får virksomhederne med, og hvis man får de ansatte med i et fællesskab. Man

får ikke et godt arbejdsmiljø ved at sige, som den socialdemokratiske ordfører sagde lige før: Snakkeriet er forbi, revolveren er oppe på bordet, og vi står med maskinpistolerne, vel?

Man kan ikke true virksomhederne på den måde, fordi hvad får man så? Ja, så får man et eller andet kosmetisk ude i virksomhederne, så udfylder de nogle skemaer, men hjertet er ikke med i det, og der sker ikke noget på arbejdsmiljøfronten. Det vil sige, at resultatet, effekten af det her bliver elendig, og man får ikke lavet det arbejdsmiljø, vi alle sammen godt vil lave. Det er det konkrete.

Hvis vi så kigger på omkostningsbelastningen og alle de andre ting, så er der vel ikke særlig mange danskere og ikke ret mange partier her i Folketinget på nær venstrefløj, som vil være med til at lægge yderligere økonomiske byrder på virksomhederne. Det er virksomhederne, det private erhvervsliv, som skal tjene penge hjem til Danmark, de skal sørge for, at vi får overskud på vores handelsbalance, og så skal de i det hele taget sørge for det store forbrug, der altid er, når der er socialdemokratiske regeringer.

Hvad gør man så her? Jo, man lægger yderligere økonomiske byrder på virksomhederne, først og fremmest ved denne her obligatoriske, skriftlige APV. Jeg vil godt præcisere og pointere, at vi fra konservativ side principielt hele tiden har været imod den, for hvorfor skal man lægge et sådant ekstra stykke bureaukrati på virksomhederne, når de lige så godt kan sidde og aftale det sammen med de ansatte? Det er fuldstændig unødvendigt.

For det andet har vi forsøgt at argumentere for, at en fuldstændig liberalisering af BST-systemet vil betyde, at virksomhederne vil kunne få mulighed for at få nogle bedre ydelser leveret. Det ville betyde, at man kunne gå ud og plukke hos konsulentvirksomheder, hos ingeniører, og på den måde kvalitativt få hævet niveauet for det, man får. Det passer jo trods alt også bedre til den verden, vi lever i i dag, altså de frie markeds kræfter. Det er jo ikke en eller anden østeuropæisk samfundsmodel, vi lever efter, selv om nogle partier måske gerne vil have det. Det er jo altså rimelig vigtigt, at man som virksomhed, når man putter penge i kassen, også får lov til at vælge, hvor man vil få disse ydelser fra, i stedet for at man er tvunget til at få dem fra ét sted.

Vi var derfor også meget glade over at se, at arbejdsministeren for nogle måneder siden i Det

fri Aktuelt og Information kom med sådan nogle tanker, og dem sad vi da og klappede ad og håbede også på, at de ville komme med i det udkast, vi skulle forhandle om; men vi blev så lidt skuffede.

Til ændringsforslagene vil vi godt sige fra konservativ side, at det er nogle skridt i den rigtige retning. Man udsætter den obligatoriske APV for virksomheder med op til de fem ansatte, godt nok kun i to år, men det er da bedre end ingenting, kan man så sige. Og det, at man laver nogle forsøg på BST-området, er da bedre end det stive østeuropæiske system, man har i dag.

Men vi har altså vurderet, at det ikke er godt nok, fordi det vil koste virksomhederne alt for mange penge, det giver ikke fleksibilitet, og det er en statsstyringsmodel, som vi bliver nødt til at tage afstand fra.

Og endelig så giver det altså ikke noget resultat, når man tvinger ting ned over hovedet på virksomhederne. Det gør det desværre ikke. Vi havde håbet på, det vil jeg ikke lægge skjul på – og vel også i en stor del af forløbet regnet med – at man kunne nå frem til en fornuftig aftale.

Så det er da ikke, fordi vi er glade for, at der skete et sammenbrud af forhandlingerne, vil jeg skynde mig at sige, men det var nødt til at komme, fordi resultatet for virksomhederne og for Danmark ikke er godt nok. Og det er vi selvfølgelig kedede af, fordi det er en lovgivning, vi i hvert fald skal leve med, indtil vi, forhåbentlig snart, får en borgerlig regering, der kan være med til at ændre det her.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg vil meget stærkt understrege over for hr. Brian Mikkelsen, at vi ikke ønsker at true nogen virksomheder, men vi ønsker til gengæld at stille krav.

Hr. Brian Mikkelsen er inde på spørgsmålet omkring økonomiske byrder. Jamen arbejdsmiljø, uanset på hvilket plan, på hvilket niveau det er, koster penge. Jeg tror, at vi kan være enige om det alle sammen.

Hr. Brian Mikkelsen er også inde på spørgsmålet omkring liberalisering af BST. Jamen det er jo netop det, vi gør. Jeg forstod så også til sidst i hr. Brian Mikkelsens ordførertale, at han rent faktisk kvitterede for, at man nu forsøger at komme videre med en liberalisering.

Hr. Brian Mikkelsen står her og siger: Hvorfor nu ikke lade parterne klare den her sag selv? Hvorfor skal vi lave regler? Det, der egentlig er

det interessante spørgsmål i den forbindelse, er: Er der ikke et mere kvalificeret bud fra De Konservatives side på, hvordan og hvorledes vi skal komme videre i det her?

Kendsgerningen er jo, at det fungerer ikke, som det er i dag. Og kendsgerningen er, set med mine øjne, at det vil heller ikke komme til at fungere i fremtiden, hvis vi bare lader parterne, som de hidtil har kunnet, gøre det i fuld fordragelighed og i samhörighed. Der er sket for lidt.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg synes, at der er et helt mærkværdigt fokus i hr. Brian Mikkelsens indvendinger imod de her ting. Sagen er jo, at hvis virksomhedernes ledelse ønsker og agter i praksis og for alvor at gøre noget ved arbejdsmiljøet, så er der ikke noget ekstraarbejde i at lave en arbejdspladsvurdering. Arbejdspladsvurderingen er jo udtryk for en systematisering af den vilje og det ønske om at gøre noget ved arbejdsmiljøet. Der er sådant set ikke nogen angrebsvinkel dér fra de borgerliges side.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil godt sige til den socialdemokratiske ordfører, at jeg er da ked af, at vi ikke nåede frem til en aftale. Jeg syntes, det lå lige på den flade hånd til, at vi kunne være nået til en aftale. Det er også derfor, jeg kvitterer for de forbedringer, der trods alt er i de ændringsforslag, som ministeren er kommet med.

Det er meget beklageligt, at vi ikke nåede frem til en aftale, for det havde betydet meget for arbejdsmarkedets parter, og det havde også betydet meget for klimaet herinde. Det er et brud på den etikette, på den rytme, der normalt har været herinde, og vi kan da kun beklage fra vores side, at regeringen ikke ville strække sig yderligere.

Jeg vil også godt sige til den socialdemokratiske ordfører, at vi ikke mener, at det er organisationerne, der skal styre arbejdsmiljøet. Vi mener generelt ikke, at organisationerne skal have lov til at styre politikken, men i et sådant tilfælde som det her er det da nærliggende og relevant, at organisationerne – om nogen – er med til at planlægge indholdet af en sådan pakke, fordi det er organisationerne, der skal implementere det. Det er organisationerne, der skal sørge for, at det bliver ført ud i livet, så dem kan man jo ikke bare trampe på.

Fru Jette Gottlieb nævner, at virksomhedernes ledelse – dem, som vil være interesseret i et godt arbejdsmiljø – alligevel vil lave en sådan APV. Jeg er enig i, at de virksomheder, som søger for at have et ordentligt arbejdsmiljø, selvfølgelig også skal have noget kredit for det og også skal belønnes på den ene eller på den anden måde; og der er også nogle virksomheder herhjemme, som slet ikke gør det godt nok, og de skal også straffes. Men med den model, man vælger her, har man jo systematisk besluttet at lægge nogle byrder ned over alle virksomheder, som er fuldstændig ufleksible, fuldstændig ufleksible, og som jeg ikke tror på vil skabe et bedre arbejdsmiljø. Jeg tror snarere, at nettoresultatet vil være et dårligere arbejdsmiljø, og det må vi vel alle sammen være kede af.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil da også gerne deltage i beklagelsen af, at organisationerne ikke har været med til at planlægge den pakke, der nu kommer. De har haft chancen, som de har haft så mange gange før, til at spille aktivt med.

Men når vi taler arbejdsmiljø og organisationer, så er det jo desværre sådan, at vi kan konstatere, at arbejdsmiljøet er blevet en kampplads, og at det som oftest er sådan, at organisationerne stort set ikke kan blive enige om noget som helst. Det er jo sagen i en nøddeskal. I hvert fald så er de årevis om at blive enige om noget, hvis de i det hele taget kan blive enige.

Og så skal jeg også på Socialdemokratiets vegne beklage, at De Konservative ikke er med i det her forlig. Men jeg mener helt præcis i denne her sag, at dér ligger hr. Brian Mikkelsen, som han selv har ret.

Aage Frandsen (SF):

SF skal naturligvis stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag, fordi det er ændringsforslag, der er lavet på baggrund af aftaler, som er indgået mellem regeringspartierne, SF og Enhedslisten. Vi kan selvfølgelig også på baggrund af den aftale stemme for den samlede lovgivning.

Man siger så tit om Folketinget og folkestyret, at det er svært at se forskel på partierne, der er indgået for mange kompromiser hen over midten. Man kan sige, at der er to områder, hvor det ikke er sådan. Det ene er, når der er tale om fordelingspolitiske spørgsmål: Hvem er det, der skal have, og hvem skal man tage noget fra? Dér

skilles Folketingssalen midtpå. Og også når det drejer sig om arbejdsmiljøet, er det simpelt hen de klassiske skel i dansk politik, der opstår mellem, hvad der er højre og venstre side. Det er et spørgsmål om, hvilke personers interesser man mener, man skal varetage her i Folketinget.

Det er selvfølgelig helt fint, hvis arbejdsmarkedets parter selv kan finde ud af det til alles tilfredshed. Men når det drejer sig om arbejdsmiljø, så må man sige, at den danske model – at man aftaler tingene, og det, man kan finde ud af, det er i orden, og det, man ikke kan finde ud af, sker der ikke noget med – går ikke, når det drejer sig om arbejdsmiljøet. Der er man nødt til at sikre, at nogle minimumsregler slår igennem.

Og når det drejer sig om de her ting, kan jeg sige, at der efter vores opfattelse er tale om forbedringer. At man nu også får en større sikkerhed med en organisation, når der er 5 ansatte, er udtryk for, at vi er nødt til at sikre nogle minimumsregler. Og det samme gælder med hensyn til arbejdspladsvurdering. Her gælder det jo så, at for de virksomheder, som selv finder ud af det – og det gør langt de fleste jo – er der ikke noget problem, der er ikke noget skærpet krav i den her forbindelse i forhold til det, de gør.

Så det drejer sig om nogle virksomheder, som med denne her lovgivning med de ændringer og den hensigtserklæring, der ligger i betænkningen, nu får en ansporing til at gøre det anderledes, og det vil givetvis medvirke til, at arbejdsmiljøet i Danmark bliver bedre.

Derfor har vi ikke problemer med at stemme for ændringsforslag og lovforslag. Det siger sig selv, at vi godt kunne have forestillet os, man skulle være gået længere, men det er jo vilkårene, når man indgår aftaler, at der er noget, som man ikke kan få, når man ikke er et flertal.

Så har der været beklagelser både fra den konservative ordfører og Socialdemokratiets ordfører af, at De Konservative ikke kom med. Det beklager vi ikke. Hvorfor de ikke kom med? Ja, jeg ved ikke, om det er De Konservatives egen skyld, eller det er, fordi de i sidste instans har deponeret deres indflydelse et andet sted, og at det var derfor, De Konservative sprang fra i sidste ende, når det tyder på, at man var så tæt på at indgå en aftale. Det siger hr. Brian Mikkelsen at man var, det lå lige på den flade hånd. Når tingene ligger lige på den flade hånd, så er det jo svært at se, hvorfor man ikke tager dem, men det kan jo være, fordi der er noget, man er bange for fra anden side, enten for organisationerne eller for et andet parti her i Folketinget.

Men vi beklager altså ikke, at dette er et forlig, som alene er indgået til venstre; det gør forliget bedre efter vores opfattelse.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten ser en reel mulighed for, at de beslutninger, vi her kommer til at træffe, vil få betydning for arbejdsmiljøet for den enkelte ansatte på den enkelte virksomhed. Især lægger vi vægt på, at virksomhederne gennem en arbejdspladsvurdering kommer til at systematisere deres arbejdsmiljøarbejde, og på, at selv i de mindre virksomheder bliver der mulighed for at få et systematisk sikkerhedsarbejde, og der bliver mulighed for at vælge sikkerhedsrepræsentanter.

Desuden finder vi, det er en meget gavnlig udvikling, at der sker en forbedring af det, man kunne kalde sikkerhedsuddannelsen. Vi har et meget stort antal arbejdsulykker, og det antal skal bringes ned. Det her er en af de måder, vi kan gøre det på.

Flemming Hansen (KF):

Jeg skal understrege, at jeg i denne sag taler som privatist, fordi jeg har det privilegium, som nogle vil vide, at være en lille selvstændig erhvervsdrivende med seks skoforretninger. Og nu skal vi altså i disse seks skoforretninger i gang med det, der hedder en skriftlig arbejdspladsvurdering.

Nu citerer jeg, hr. formand, fra hvad der står i § 15 a:

»Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og de arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering.«

Og så kommer der titusinde andre ting, vi skal lave, fordi vi driver en lille skobutik.

Noget så dumt har jeg aldrig oplevet i de 13 år, jeg har været i Folketinget, og jeg spørger mig selv: Har denne minister overhovedet forståelse på, hvad der foregår på arbejdsmarkedet? Har ministeren nogen sinde været beskæftiget i en privat virksomhed? Eller har ministeren overhovedet været beskæftiget på arbejdsmarkedet?

Jeg stiller mig selv det spørgsmål, fordi vi, De Konservative og regeringen, i forbindelse med finanslov 1996 vedtog, at vi skulle lette det administrative bøl for mindre og mellemstore

virksomheder. Det er i hvert fald ikke det, ministeren gør med dette her lovforslag, og det er heller ikke det, ministeren gør i relation til den forespørgsel, vi havde om det administrative bøvl for de mindre virksomheder.

Jeg har aldrig set mage til unødvendigt bureaukrati. Regeringen og ministeren især tror, at pengene ude i erhvervslivet er nogle, der kommer af sig selv, kommer ud af den blå luft. Vi kan få lov at bruge millioner af kroner på denne her gang administrativt bøvl, og jeg beklager, at det bliver vedtaget af venstrefløjen i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Nu skal jeg jo passe på, hvad jeg siger, men for mig lyder det faktisk, som om reglerne for arbejdspladsvurderingen er noget, der er totalt ukendt for hr. Flemming Hansen. Jeg ved, hr. Flemming Hansen er erhvervsmand og har en række virksomheder rundt omkring, og på baggrund af det indlæg, hr. Flemming Hansen kom med, er der noget, der tyder på, at hr. Flemming Hansen nok er lidt på kant med gældende regler i sine erhvervsvirksomheder. Rent faktisk er det sådan, at arbejdspladsvurderingen er et krav i dag. Alle virksomheder skal i dag lave en arbejdspladsvurdering, og det, vi gør nu, er at stille krav om, at den bliver formaliseret. Og så skal jeg til hr. Flemming Hansens oplysning sige, at det faktisk er et EU-krav.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Hr. Flemming »Sko« Hansen harcelerer over, at man nu skal lave en skriftlig arbejdspladsvurdering; men som allerede nævnt er en sådan arbejdspladsvurdering blot en systematisering af det arbejdsmiljøarbejde, som allerede burde foregå på virksomhederne.

Specielt gøres der et stort nummer ud af, at den nu skal være skriftlig; men her vil jeg nok sige, at det, at den skal være skriftlig, giver tryk for, at ledelse og ansatte får det hele med, og tryk for, at ledelse og ansatte bagefter er sikre på, at de er enige om de ting, som er blevet skrevet ned i arbejdspladsvurderingen. Det er vel det samme som den tryk, hr. Flemming Hansen føler, når han har et papir med på talerstolen for at huske at få det hele med i sit indlæg.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg skal af hensyn til fru Gottlieb undlade at tage papir med på talerstolen og bare sige, at det er en af de typiske opfattelser på venstrefløjen i dansk politik, at ude på en arbejdsplads er der et modsætningsforhold mellem arbejdsgiver og arbejdstager. Vist er der ej! Både jeg og mine medarbejdere er selvfølgelig nøjagtig lige interesserede i, at virksomheden går godt, at vi har det godt på arbejdspladsen, og at vi har den fornødne sikkerhed.

Men det, jeg beklager mig over, er, at der nu skal sættes en ny paragraf ind – jeg tror, den hedder § 15 a – fordi alle disse ting skal foreligge skriftligt. Det er besværligt og bureaukratisk og giver altså mere bøvl til trods for, at vi vedtog sammen med regeringen i 1996, at der skulle være mindre administrativt bøvl for de mindre og mellemstore virksomheder. Regeringen kører den modsatte vej for fuld fart.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg har et spørgsmål til hr. Flemming Hansen, men også et lille supplement til det, jeg sagde før: Forpligtelsen til at foretage en arbejdspladsvurdering blev faktisk implementeret af den tidligere konservative arbejdsminister hr. Knud Erik Kirkegaard.

Vi er i den heldige situation, at vi har en erfarne erhvervsmand her i forsamlingen i dag. Jeg har forstået det sådan, at hr. Flemming Hansen har syv erhvervsvirksomheder rundt omkring, og egentlig kunne det være spændende at høre, hvordan og hvorledes hr. Flemming Hansen i dag håndterer kravet om, at der skal være en arbejdspladsvurdering for hver virksomhed. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at få en forklaring på, hvordan hr. Flemming Hansen håndterer det i hverdagens praksis.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg skal love, at det er sidste gang, jeg går herop med en kort bemærkning, men jeg skal gerne forklare hr. Dyrlund, hvordan det foregår i enhver normal virksomhed, hvis den fungerer nogenlunde ordentligt: Tre, fire eller fem gange om året holder man personalemøde med sine medarbejdere, går tingene igennem, går driften igennem, går medarbejderforholdene igennem og går sikkerheden igennem stille og roligt. Så

glem bare alt det bøvl, man nu vil til at indføre, for det bliver ikke lavet alligevel.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kunne fristes til helt at overhøre hr. Flemming Hansens mere perfide bemærkninger; men når jeg alligevel vil komme med bare én kommentar til dem, hænger det sammen med, at jeg altid har det ualmindelig dårligt, når nogen vil forsøge at tage patent på sandheden med hensyn til at være en lille selvstændig erhvervsdrivende.

Hr. Flemming Hansen spørger mig, om jeg overhovedet har været på arbejdsmarkedet, og om jeg kender noget til arbejdsmarkedet. Jeg kan godt betro hr. Flemming Hansen, at det gør jeg. Jeg har faktisk i 20 år været medhjælpende ægtefælle i en virksomhed – som på et tidspunkt i øvrigt lå i den by, hr. Flemming Hansen har sine skotøjsbutikker i – så hr. Flemming Hansen skal passe meget på, når han skyder. Det svækker i virkeligheden den argumentation, hr. Flemming Hansen har hørt frem om APV, og som hr. Flemming Hansen har fået svar på.

Jeg kan godt høre af Venstres og De Konserveratives indlæg i dag, at de gerne vil have, at organisationerne skal have noget, der næsten svarer til det fulde ansvar for arbejdsmiljøet; men det er jo stort set det, de har i dag. Organisationerne har næsten det fulde ansvar, og det betyder, at det for tit bliver den mindste fællesnævner, der vinder, og at arbejdsgiverne for tit træner de fremskridt, lønmodtagerne gerne vil have. Det betyder også, at de omkostninger, der er forbundet med et dårligt arbejdsmiljø, lægges over til det offentlige, og det fører til førtidspension, sygedagpenge og tab af arbejdsevne, og hvad deraf følger. Derfor synes vi faktisk, at vi er politisk forpligtet til at påtage os et samfundshensyn, der altså i dette tilfælde handler om at blande sig og placere sig lidt mere præcist i den styring, der skal få arbejdsmiljøet til at udvikle sig i en anden retning end det, der har været tilfældet tidligere.

Vi har også den opfattelse, at man ikke så meget skal rette blikket mod organisationerne – det kan man selvfølgelig godt være fristet til, for det er dem, der siger meget, det er dem, der skriver meget, og det er dem, der kommer i Arbejdsmarkedsudvalget – fordi det er meget mere interessant at rette blikket mod virksomhederne. Det er ude på virksomhederne, ulykkerne sker, og det er altså også dér, vi skal forhindre dem. Det er baggrunden for den skriftli-

ge arbejdspladsvurdering, som jo dybest set skyldes et krav om en vis systematisering af arbejdsmiljøet; et krav om, at man under hensyntagen til den enkelte arbejdsplads finder en metode, hvor man kan kortlægge arbejdsmiljøproblemerne: Er de farlige eller ikke farlige, hvordan skal vi løse dem, og hvornår kan vi løse dem? Det er ganske enkelt og ubureaukratisk.

Jeg kan også høre, at Venstre og De Konserverative er blevet forvirrede af Dansk Arbejdsgiverforenings beregninger. Dansk Arbejdsgiverforening har jo beregnet – det er godt nok ikke et tal, der har været nævnt her, det vil jeg medgive de to ordførere, men det har cirkuleret og fremgår også af høringssvar og diverse ting – at det skulle koste 1½ mia. kr. Jeg er nødt til at sige, at den halve milliard ifølge Dansk Arbejdsgiverforenings beregninger knytter sig til den kommunale sektor. Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen har over for mig og ministeriet skriftligt tilkendegivet, at de ikke anser denne ændring som noget, der påfører dem udgifter af nævneværdig art. I hvert fald agter de ikke at rejse krav i DUT-forhandlingerne, og enhver i dette Folketing ved, at hvis der er så meget som en ganske lille merudgift i nogle af de opgaver, vi pålægger kommunerne, rejses der selvfølgelig økonomiske krav i forhandlingerne i Finansministeriet her i juni måned.

Dansk Arbejdsgiverforening har også filosofieret lidt videre over, hvor mange timer det måske var nødvendigt at bruge på en arbejdspladsvurdering, og det kan jeg også forstå at hr. Flemming Hansen har. Vi har spurgt nogle af dem, der har forstand på den slags, vi har også spurgt dem, der har lavet skriftlige arbejdspladsvurderinger, og det viser sig, at man kan gøre det på 1 time eller 2 timer, og man kan gøre det på 40 minutter pr. medarbejder i en maskinvirksomhed med 50 medarbejdere. Så det er såmænd ikke så oppustet bureaukratisk, som Venstre og De Konserverative gerne vil gøre det til, det er enkelt og ubureaukratisk.

Jeg vil godt kvittere over for hr. Brian Mikkelsen for et godt forhandlingsforløb med mange og lange drøftelser. Jeg synes også, det er lidt ærgerligt, at vi ikke kunne nå til vejs ende sammen, specielt set i lyset af de krav, vi fik fra Det Konservative Folkeparti i første omgang. Kravene var, at vi undlod at stille krav om skriftlige arbejdspladsvurderinger for virksomheder med under fem ansatte, og at vi lagde op til, at der skulle laves forsøg på de lovpligtige virksomhe-

der. Det så ud, som om det kunne lade sig gøre, og det er faktisk med i forslaget, at der ikke skal laves arbejdspladsvurderinger på virksomheder med færre end fem ansatte, ligesom der er lagt op til forsøg på virksomheder, der allerede i dag er BST-pligtige.

Fru Charlotte Antonsen stillede det spørgsmål, om vi slet ikke har nogen forståelse for virksomhederne, og sagde på baggrund af 12 deputationer – det var hr. Brian Mikkelsen også inde på – at alle virksomheder og alle arbejdsgivere reagerer meget stærkt over for dette her. Jeg kan forstå, at specielt malerne har været i deputation og har stillet nogle spørgsmål, og til det vil jeg bare sige, at allerede i dag er malerbranchen et af de områder, der både skal være lovpligtigt tilmeldt BST og skal lave skriftlige arbejdspladsvurderinger. Under det besøg, som Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg havde vedrørende malernes BST, var formanden for Dansk Malerlav i øvrigt dybt optaget af, at det bedste redskab til at rykke brikkerne i retning af et bedre arbejdsmiljø var faktisk at lave en skriftlig arbejdspladsvurdering.

Så uanset hvor mange mere eller mindre mystiske spørgsmål, fru Charlotte Antonsen og andre kan diske op med, er realiteten altså den, at malerne og mange andre brancher allerede i dag laver skriftlige arbejdspladsvurderinger. Men det er da klart, at der ikke skal laves en skriftlig arbejdspladsvurdering, hver gang en maler går ud og arbejder. En skriftlig arbejdspladsvurdering skal jo være med til at sørge for, at stigen er i orden, og at der ikke er kræftfremkaldende stoffer i det, man smører på vægge og døre osv. Det er faktisk meget enkelt, og det fremgår også af nogle af de bilag og nogle af de svar, jeg har sendt til Arbejdsmarkedsudvalget. Men det fremgår tydeligt af debatten, at APV nærmest skal gøres til det meget store dyr i Åbenbaringen.

Så spørger fru Charlotte Antonsen også – godt nok med et smil på læben, og det kan jeg sådan set godt forstå – hvor mange færre arbejdsulykker der vil ske som en konsekvens af APV. Det kan jeg selvfølgelig ikke sige, men jeg kan sige, at jeg er overbevist om, at hvis landets virksomheder systematiserer deres arbejdsmiljøarbejde, kan det kun gå fremad. Så skal vi ikke blive ved med at stå i den situation, hvor vi år efter år kan se, at antallet af arbejdsskader og arbejdsulykker stiger og stiger og stiger.

Jeg kunne næsten fristes til at spørge fru Charlotte Antonsen: Hvor mange skal dø? Hvor

højt skal arbejdsulykkestallet være, før Venstre vil påtage sig det samfundshensyn, vi alle sammen har som politisk valgte, og som vi ikke kan deponere i organisationsverdenen? Det er jo i virkeligheden det, Venstre og De Konservative gerne vil have, når de påberåber sig, at der skulle være taget mere hensyn til organisationerne, og at det er et udtryk for 30 års brud på den danske model. Men det er jo ikke tilfældet. Den danske model består af tre parter: arbejdsgivere, arbejdstagere og det politiske system, og alle tre parter skal selvfølgelig have en mulighed for at styre på et så vitalt område som dette her, så vi ikke får så mange mennesker på overførselsindkomster. Det har jeg også forstået at Venstre er optaget af, men vi er altså åbenbart mere optaget end Venstre af, at der ikke skal så mange på overførselsindkomster.

Jeg vil godt sige tak til de partier, som har givet udtryk for, at de støtter forslaget, og jeg synes, vi har taget hensyn undervejs, også til de partier, som ikke har ønsket at være med. Mindre virksomheder bliver fritaget, og der bliver forsøg, også på andre områder end dem, der var med i udspillet, selv om det var et ganske ømt punkt for regeringen som sådan; men det var selvfølgelig et forsøg på at få et bredt flertal. Det kunne altså ikke lade sig gøre, men jeg vil bare sige tak til de partier, som har båret, og som er blevet enige om at rykke brikkerne frem.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstår ministerens meget blodige svar til mig som en garanti for, at alle disse papirdynger vil føre til færre ulykker på landets arbejdspladser, men jeg er ikke enig med ministeren i, at der er garanti for det. Vi er jo netop imod forslaget, fordi man ændrer arbejdet på virksomhederne for at gøre noget seriøst for at forbedre arbejdsmiljøet til et skrivebordsarbejde, hvor der skal udfyldes skemaer i lange baner. Man opnår efter vores opfattelse ikke det, der er formålet med forslaget, men jeg er da glad for, at ministeren har garanteret, at forslaget giver et bedre arbejdsmiljø. Nu får vi se.

Ministeren nævnte KL's høringssvar og sagde, at der ikke kommer nogen udgifter; men det er jo ikke det, der står i KL's høringssvar. KL's høringssvar siger, at der eventuelt kommer økonomiske konsekvenser vedrørende BST, når de nærmere regler er fastsat, og man skriver også, at der kan komme udgifter i forbindelse med omfordelingen af de 45 mio. kr., og at der kom-

mer økonomiske konsekvenser som følge af 2 pct.s-bidraget. Er det ikke korrekt, fru minister, at det er det, der står i høringssvaret fra KL, som udvalget ganske rigtigt har fået?

Så gjorde ministeren meget ud af at fortælle, at DA ikke har ret i, at forslaget koster 1½ mia. kr., og så vil jeg gerne spørge ministeren om noget. Forslaget er jo ikke hastet igennem, vi har i flere år overvejet det ene og det andet, og så kan vi vel også få et klart svar fra ministeren: Hvad koster dette forslag? Hvad koster forslaget virksomhederne, når de skal til at lave APV? Vi har jo i dag priser på APV, fordi APV er blevet udarbejdet af BST, så hvorfor kan vi ikke få helt klar besked om, hvad det koster? Det, som står i lovforslaget, er jo ikke korrekt, og vi har i hvert fald ikke forstået af nogen af de henvendelser, vi har fået, at det ingenting koster. Hvad koster det, fru minister?

Med hensyn til de fem ansatte fik jeg ikke svar på, om det er helårsansatte, og til sidst vil jeg gerne spørge: Nu er der kommet denne nye aftale om uddannelser med, som igen var et led i venstrefløjsaftalen, og hvad koster den? Det er jo også direkte statslige udgifter, så ministeren kan vel ikke påstå, at den heller ingenting koster?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg kan forstå på det sidste indlæg fra fru Charlotte Antonsen, at det rent faktisk er sådan, at hidtil har frivilligheden haft fuldstændig frit løb ude på arbejdspladserne. Der har ikke være nogen hindringer, og der har ikke været lagt nogen sten i vejen for hele spørgsmålet om frivillighed mellem arbejdsmarkedets parter.

Men det er også en kendsgerning, at antallet af skader er stigende, som arbejdsministeren var inde på, og vi fik ikke noget svar på, hvor Venstre vil trække grænsen. Men det kan være, vi kan få svar på spørgsmålet: Hvad er alternativet til dette her? Hvad er Venstres bud på, hvordan og hvorledes vi kan få nedbragt antallet af disse skader? Det hører vi aldrig nogen sinde noget om. Det er en hemmelighed for dette hus, hvad det er, Venstre vil, og hvordan og hvorledes man vil få bragt antallet af arbejdsskader ned, selv om det er det, der er det centrale. Lad os få et bud på det. Hvad er alternativet?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Af det brev, jeg henviste til fra Kommunernes Landsforening, fremgår følgende:

»Landsforeningen er enig med ministeriet i, at den foreslåede ændring om krav om skriftlig arbejdspladsvurdering ikke medfører behov for økonomisk kompensation. Det er dog en forudsætning, at den metodemæssige frihed med hensyn til APV bevares.«

Det er lige præcis det, vi siger i lovforslaget; vi taler om metodefrihed.

Af Amtsrådsforeningens henvendelse den 22. maj fremgår det:

»Amtsrådsforeningen er dog enig med ministeriet i, at amterne allerede er godt i gang med systematisering, at anvende APV i deres arbejdsmiljøarbejde, hvorfor det eventuelle merarbejde bl.a. på grund af skriftlighedskravet vil være af mindre betydning. Amtsrådsforeningen er derfor enig med ministeriet i, at kravet om skriftlighed ikke giver grundlag for krav om økonomisk kompensation fra amterne.«

Det er jo et udtryk for, at den kommunale verden godt ved, at det er en god idé at systematisere sit arbejdsmiljøarbejde. Det er faktisk både til glæde for ledelsen og til glæde for medarbejderne, og det koster altså ikke noget at tænke sig om. Det koster ikke noget at systematisere sit arbejdsmiljøarbejde i den offentlige sektor, og det gør det selvfølgelig heller ikke i nævneværdig grad i den private sektor.

Vi har taget et par eksempler på nogle virksomhedstyper og har bedt BST Århus om at give os nogle eksempler på, hvad det ville koste, hvis de altså skal have hjælp til det, for det er jo ikke sikkert, det er nødvendigt. For en restaurant med 10 medarbejdere skønner BST Århus, at der vil være brug for i alt 3 timers rådgivning; i en jern- og metalvirksomhed med fem ansatte, altså en lidt tungere virksomhed, er det 21 timer én gang for alle; på Ebeltoft Fjernvarmeværk er der seks ansatte, og her er tidsforbruget for selve APV-arbejdet 5 timer, og det koster ca. 4.100 kr.; for en større virksomhed, nemlig Midtkraft, skønnes det, at der vil være tale om et lidt mere omfattende arbejde, fordi det er en stor virksomhed. Man skønner, at det vil være ca. 27-36 timer, dvs. 40 minutter pr. medarbejder pr. år.

Der er altså ikke tale om noget stort og voldsomt og noget med dynger af papirer. Der er tale om, at man sammen med sine medarbejdere stille og roligt finder ud af, hvor arbejdsmiljøproblemerne er, og hvordan de skal løses, og så skriver man det ned på et stykke papir. Et almindeligt A 4-ark vil være tilstrækkeligt i mange situationer, så lad være med at udmale det som det store, store dyr i Åbenbaringen. Det holder ikke nogen steder.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg synes netop, at arbejdsministerens eksempler præciserer, hvorfor det er så nødvendigt at gå imod en sådan bureaukratisk, administrationskrævende og fuldstændig tåbelig konstruktion.

At amter og kommuner føler, de godt kan finde ud af at lave en sådan arbejdspladsvurdering, er jo ikke noget argument for, at små og mellemstore virksomheder, som ikke har det samme apparat i ryggen, har mulighed for at lave den på tilsvarende måde. Det vil alt andet lige være fordyrende for den enkelte virksomhed, og det vil være en administrativ og bureaukratisk byrde.

Det skuespil, vi var igennem ved forhandlingerne, hvor Venstre og De Konservative stod sammen om, at vi var imod en obligatorisk skriftlig arbejdspladsvurdering, udviklede sig fra at være en komedie – cirkuset bestod i, at man tog en masse penge ind med den ene hånd og gav dem tilbage med den anden – til en tragedie, hvor det koster hver eneste dansk virksomhed tusindvis af kroner og en masse arbejde. Når selv arbejdsministeren præciserer, at det koster ca. 1 times arbejde pr. ansat, kan man jo godt se, hvad det vil udvikle sig til af bureaukrati, så jeg synes, det var et klokkeklart, rent eksempel på, at forslaget er bureaukratisk, og at det er fuldstændig tåbeligt at gennemføre det.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Poul Erik Dyrlund: Venstre vil forenkle hele arbejdslovgivningen og styringen og dermed give plads til, at der rent faktisk kan gøres noget ved arbejdsmiljøproblemerne i stedet for at indføre noget bureaukrati og nogle uoverskuelige regler.

Arbejdsministeren læste korrekt op, at kommunerne siger, at APV-delen nok ikke vil koste noget under visse forudsætninger. Men det, jeg læste op, står faktisk i det samme høringssvar, som ministeren læste op af. KL siger, at der er andre dele af lovforslaget, som vil medføre udgifter, så det er ikke korrekt at sige, at det ingenting koster.

Med hensyn til hvor lang tid det tager, vil jeg godt spørge arbejdsministeren om noget. Arbejdsministeren forudser, at disse skemaer vil vende op og ned på tingene, og at en stor del af arbejdsulykkerne i Danmark vil forsvinde, når skemaerne bliver indført. Jeg mener simpelt hen

ikke, det hænger sammen. Er det ikke korrekt, fru arbejdsminister, at hvis det stort set ingen tid tager at lave skemaerne, har de stort set ingen betydning? Det er jo ikke alene et spørgsmål, om man skal bestille et skema, der skal udfyldes hos BST; det er jo også – og det er det, der gør det dyrt – et spørgsmål om, at alle medarbejderne i virksomhederne skal involveres i hele planlægningen og gennemgangen af skemaet, og derfor ærgrer det mig stadig, at vi ikke kan få en ærlig pris på, hvad det kommer til at koste erhvervslivet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 3 og § 3, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 19, og så er vi alle friske og udhvilede igen.

Mødet udsat kl. 17.57

Mødet genoptaget kl. 19.00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal oplyse, at jeg efter ønske skal lade følgende tre sager udgå af dagsordenen for mødet i dag:

30) Anden behandling af lovforslag nr. L 208: Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse. (Forrentning af frednings-erstatninger).

Af Niels Jørgen Langkilde (KF), Hans Christian Schmidt (V), Aage Brusgaard (FP) og Ole Donner (DF).

40) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 147:

Forslag til folketingsbeslutning om amtlig betaling for visiterede patienters ophold på hospicer uden for amtets regi.

Af Jan Højte Jensen (KF) og Jens Vibjerg (V) m.fl.

41) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 148:

Forslag til folketingsbeslutning om hel eller delvis brugerbetaling for behandling med kunstig befrugtning.

Af Jan Kørpe Christensen (FP) og Kim Behnke (FP).

De to sidstnævnte sager, altså førstebehandlingerne under punkt 40 og punkt 41, vil blive sat på dagsordenen for mødet i morgen, torsdag den 29. maj 1997.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 190: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Optagelse af fingeraftryk og personfotoграфи, foranstaltninger over for udlændinge, der ikke medvirker til udsendelse m.v., og foranstaltninger over for den, der medvirker til, at en udlænding opnår opholdstilladelse ved svig, m.v.).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss). (Fremsat 12/3 97. Første behandling 2/4 97. Betænkning 26/5 97).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Søren Søndergaard (EL):

Med det forslag, der er fremsat her, lovforslag nr. L 190, behandler vi i dag endnu et lovforslag, som bringer Danmark på kanten af internationale konventioner. Det er jo, havde jeg nær sagt, næsten ved at blive en vane, når det gælder udlændingepolitik, og når det gælder retspolitik fra den nuværende regering.

Vi ser en lov med en fingeraftryksdel, hvor vi på trods af de løfter, der blev givet, da vi for nogle år siden traf beslutning om, at der skal tages fingeraftryk af alle asylansøgere, ser en vis samkøring med kriminalregistret. Vi ser på trods af de argumenter, der blev brugt på samme tidspunkt, en udvidelse af det tidsrum, hvor man skal beholde fingeraftrykkene – fra 5 til 10 år uden nogen argumentation i øvrigt – og vi ser, at dette asylfingeraftryksregister nu er ved at udvikle sig til et generelt udlændingefingeraftryksregister, hvor man også tager folk med, der ikke søger asyl i Danmark. Dermed er grunden lagt til et register for fingeraftryk af alle udlændinge, der har tilknytning til Danmark på den ene eller den anden måde.

Så øger man også muligheden for at rundsende fingeraftryk og fotografier i den vide verden, og det er selvfølgelig noget, som vækker bekymring i f.eks. Dansk Flygtningehjælp. De udtaler i deres høringssvar:

»Dansk Flygtningehjælp finder det meget betænkeligt, at der sker en udveksling af personfotografier, uden at der eksisterer et grundigt kendskab til, hvorledes fotografierne opbevares og bruges i de enkelte lande.«

Desværre er den type indvendinger ikke noget, som gør særlig stort indtryk.

Så indeholder forslaget også muligheden for at fjerne lommepengene, hvis man ikke medvirker aktivt til sin egen udsendelse. Det får Advokatrådet til lakonisk at konstatere: »De økonomiske vilkår for indsatte i danske fængsler er bedre end de vilkår, der lægges op til med den foreslåede regel.«

Det gør selvfølgelig heller ikke noget indtryk.

Jeg synes, det er tankevækkende, at der for et par år siden var nogle afghanske asylansøgere, der skulle udsendes fra Danmark, og hvor man havde meget stort besvær med at få dem udsendt, fordi de ikke ønskede at medvirke til deres egen udsendelse. Fra Udenrigsministeriet foregik der de mest besynderlige anstrengelser for at få dem udsendt til et sted i Afghanistan.